

Notat

Modtager(e):

Uddannelses- og Forskningsudvalget

Ligestillingsvurdering af lovforslag om ændring af adgangsguleringensloven (Begrænsning af dobbeltuddannelse)

1. Baggrund

Uddannelses- og Forskningsministeriet har udarbejdet udkast til lovforslag om ændring af lov om adgangsgulering ved videregående uddannelser (adgangsguleringensloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 583 af 1. juni 2014. Lovforslaget indgår i regeringens lovprogram for folketingsåret 2016/17.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 31. august 2016 til den 23. september 2016 været sendt i høring hos relevante myndigheder og organisationer.

Lovforslaget har til formål at begrænse dobbeltuddannelse ved at regulere adgangen til videregående uddannelse for personer, der allerede har gennemført en videregående uddannelse på samme eller højere niveau. Initiativet skal tilvejebringe udestående finansiering efter aftalen om et nyt dagpengesystem fra oktober 2015.

Der vil blive mulighed for at meddele dispensation fra begrænsningen af dobbeltuddannelse, ligesom der forventes indført mulighed for mere generelle undtagelser. Initiativet vil få virkning fra og med sommeroptagelsen 2017.

2. Indhold og statistik

Den foreslåede begrænsning af dobbeltuddannelse gælder generelt for adgang til ordinære, videregående heltidsuddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område, dvs. erhvervsakademiuddannelser, professionsbacheloruddannelser, bachelor- og kandidatuddannelser på universiteterne samt kunstneriske bachelor- og kandidatuddannelser.

Ansøgerens køn er ikke et relevant kriterie i forhold til initiativet om begrænsning af dobbeltuddannelse eller i forhold til de foreslåede dispensations- og undtagelsesmuligheder. De enkelte ansøgere – uanset køn – behandles således på samme måde i forhold til det foreslåede initiativ.

Uddannelses- og Forskningsministeriet har ved udarbejdelsen af initiativet om begrænsning af dobbeltuddannelse taget udgangspunkt i populationen for tilgang af nye studerende på videregående uddannelse på Uddannelses- og Forskningsministeriets område i 2014¹, herunder studerende der påbegynder en ny uddannelse på samme eller lavere niveau end den uddannelse, som den pågældende allerede har gennemført.

I 2014 var det samlede optag på de videregående uddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område på 64.397 personer fordelt på 36.031 kvinder og 28.366 mænd. Det svarer til en procentvis fordeling på 56 % kvinder og 44 % mænd. Fordelingen mellem kvinder og mænd er udtryk for et gennemsnit, idet der er ganske store forskelle inden for de enkelte uddannelsesområder. Eksempelvis

25. oktober 2016

Styrelsen for Videregående
Uddannelser
Center for Jura

Bredgade 43
1260 København K
Tel. 7231 7800
Fax 7231 7801
Mail uds@uds.dk
Web www.ufm.dk

CVR-nr. 3404 2012

Sagsbehandler
Thomas Voigt Lund
Tel. 72318664
Mail tvl@uds.dk

Ref.-nr. 16/048703

¹ På tidspunktet for initiativets udvikling forelå der ikke tal for årgang 2015.

var 91 % af de optagne på tekniske erhvervsakademiuddannelser mænd, mens 85 % af de optagne på sundhedsfaglige professionsbacheloruddannelser var kvinder.

I 2014 påbegyndte 2.236 studerende en "dobbeltuddannelse", forstået som en ny uddannelse på samme eller lavere niveau end den uddannelse, som den pågældende allerede havde gennemført. Heraf var 1.424 kvinder (svarende til 64 %) og 812 mænd (svarende til 36 %). Som ovenfor er der tale om et gennemsnit, idet der er både større og mindre forskelle inden for de enkelte uddannelsesområder. Der er således en svag overvægt af mænd (51 %), der påbegynder dobbeltuddannelse i form af en ny kandidatuddannelse, mens der er en mere markant overvægt af kvinder, der påbegynder dobbeltuddannelse i form af en erhvervsakademiuddannelse (60 %), professionsbacheloruddannelse (73 %) og bacheloruddannelse på et universitet (61 %).

Lovforslaget om begrænsning af dobbeltuddannelser vil, set i forhold til det samlede optag på de videregående uddannelser i 2014 på 64.397 personer, umiddelbart ramme omkring 2.236 personer om året, svarende til 3 % af disse.

Styrelsen for Videregående
Uddannelser

3. Analyse

Såfremt der er en skæv kønsfordeling blandt studerende på uddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område, vil påvirkningen af generelle, retlige initiativer, der f.eks. pålægger studerende nye pligter eller indskrænker visse muligheder, som udgangspunkt afspejle den eksisterende kønsfordeling.

Ministeriet forventer ikke, at der fremover vil ske væsentlige ændringer i den nuværende fordeling mellem mænd og kvinder ved tilgangen til de omfattede uddannelser. På baggrund af det statistiske materiale for tilgangen til videregående uddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område i 2014 lægger ministeriet derfor til grund, at initiativet om begrænsning af dobbeltuddannelse antalmæssigt vil påvirke flere kvinder end mænd.

Hvis initiativet skal have den ønskede effekt, er det efter ministeriets opfattelse en forudsætning, at initiativet gælder generelt (med visse muligheder for individuelle dispensationer m.v.). Initiativets påvirkning af kvinder og mænd vil derfor afspejle allerede bestående statistiske forskelle i uddannelsessystemet, herunder at flere kvinder end mænd optages på videregående uddannelser, og navnlig at flere kvinder end mænd dobbeltuddanner sig.

Ministeriet har ikke foretaget en kvalitativ analyse af, hvorfor kvinder i højere grad end mænd påbegynder dobbeltuddannelse. Derfor kan ministeriet heller ikke umiddelbart foreslå konkrete initiativer, der kan medføre, at færre kvinder påbegynder dobbeltuddannelse.

Det er dog meget sandsynligt, at kendskab til initiativet om begrænsning af dobbeltuddannelse – f.eks. ved vedtagelse af lovforslaget – i sig selv vil regulere adfærden hos mulige ansøgere til dobbeltuddannelse, således at det samlede antal mænd og kvinder, der faktisk søger optagelse på en ny "dobbeltuddannelse", fra og med 2017 bliver lavere end hidtil. Ministeriet går dog ud fra, at denne adfærdsregulerende effekt som udgangspunkt vil afspejle den aktuelle kønsfordeling af ansøgere til studiepladser.

Set i forhold til det samlede optag på de videregående uddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område rammer lovforslaget om begrænsning af dobbeltuddannelser umiddelbart en relativ lille målgruppe. Med udgangspunkt i tallene for optag på de videregående uddannelser i 2014 udgør antallet af stude-

rende, der påbegynder en dobbeltuddannelse således kun 3 % af disse. Så selvom de kvindelige studerende udgør en relativt større gruppe af de påbegyndte dobbeltuddannelser end de mandlige studerende, er der fortsat tale om en lille målgruppe i forhold til antallet af personer, der tager en videregående uddannelse.

4. Konklusion

På baggrund af ovennævnte analyse vurderes det, at lovforslaget om begrænsning af dobbeltuddannelser vil ramme de to køn forskelligt, idet lovforslagets konsekvenser afspejler allerede eksisterende forskelle i uddannelsessystemet, herunder at flere kvinder end mænd optages på de videregående uddannelser, og navnlig at flere kvinder end mænd dobbeltuddanner sig.

Set i forhold til det samlede antal personer, der tager en videregående uddannelse, vurderes lovforslaget imidlertid at ramme en lille målgruppe. Det gælder både blandt kvinder og mænd. Det er derfor vurderingen, at lovforslaget ud fra en proportionalitetssynsvinkel, og da der samtidig er tale om en gruppe, der i forvejen har en uddannelse, ikke vil have negative ligestillingsmæssige konsekvenser.